

34. OLAĞAN GENEL KURULU'MUZ YAPILDI

Odamızın 34. Olağan Genel Kurulu 4 Temmuz 2020 tarihinde yapıldı. KTSO konferans salonunda yer alan genel kurul, seçimsiz, mali genel kurul şeklinde gerçekleştirildi. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan genel kurulda, başkanlık divanı oluşturuldu. Genel kurulda divan başkanlığına Musa Sönmezler seçildi. Sönmezler, genel kurulun başarılı bir şekilde tamamlanması temennisinde bulunarak, Sanayi Odası olarak ülkede sağlam bir ekonomi ve halk sağlığı için gerekli adımların geciktirilmeden atılması konusunda hükümeti göreve çağırdı. Sanayinin ayakta kalmasının ülke ve ekonomi için önemli olduğunu ifade eden Sönmezler, Sanayi Odası olarak mücadeleyi sürdüreceklerini söyledi. Oda Yönetim Kurulu Başkanı Candan Avunduk'un konuşması ve konukların konuşmalarının ardından genel kurula sunulan karar tasarılarının görüşülmesi ile süren toplantı, faaliyet raporunun sunumu ve onaylanmasından sonra dilek ve temennilerle tamamlandı.

Devamı sayfa 8-9

Söylem duymak değil, eylem görmek istiyoruz

Candan Avunduk: "Hükümet edenlerin yerli üretimle alakalı hamasi söylem üretmek yerine eyleme geçme zamanları gelmiştir, hatta geçmektedir"

İçerisinden geçmekte olduğumuz süreç, katma değeri yüksek ekonomik aktivitelerin önemini, ülkemizdeki tüm ekonomik aktörlere yeniden hatırlatmıştır. Küresel anlamda yaşanan kriz, ülkemizi üretim gücü yüksek ülkelere kıyasla çok daha derinden etkilemiştir. Bunun başlıca nedeni, ülkemizde var olduğu artık tartışılmayan, yıllardır dile getirdiğimiz ve çözüm beklediğimiz, yapısal sıkıntılarımızdır.

Oda Başkanımız Candan Avunduk imzasıyla 22 Temmuz'da yayınlanan basın açıklaması şöyle:

"Kıbrıs Türk Sanayi Odası olarak, ülkemizdeki bu yapısal sıkıntılara programlı çözümler üretilmesi konusundaki talebimizi mümkün olan her fırsatta ve her platformda dile getirmekteyiz.

Devamı sayfa 6'da

Yerli ürününü kötüleyen, kendi ülkesini de kötüler

Bir grup ithalatçı iş insanının, geçtiğimiz günlerde kendilerinin de parçası oldukları bu ülkede, bu topraklarda yapılan yerli üretimi, hor gören, itibarsızlaştıran ve aşağılayan ifadeler kullanarak yayınladıkları bildiriye Sanayi Odası olarak esefle kinıyoruz.

Odamızın 29 Temmuz'da yayınladığı basın bildirisini şöyle:

"En asli görevi, bu topraklarda yapılan üretimin kesintisiz devamı yönünde gerekli tüm çabayı ortaya koymak olan odamızın, yerli üretime ve sanayicimize yönelik bu maksatlı saldırılara karşı en sert tepkiyi ortaya koymayacağını düşünenler, büyük bir yanılı içerisindedirler.

Ancak ve ancak üretmek var olunacağını ve üretmeyen toplumların yok olacağını her platformda ortaya koyan Sanayi Odamız, bizi üretimden koparmak ve dışa tam bağımlı hale getirmek isteyenlere karşı gerekli mücadeleyi dün de ortaya koymuştur, gelecekte de koyacaktır.

Devamı sayfa 4'de

Alt Sektör Temsilcileri toplantısı odamızda yapıldı

Oda konferans salonunda 22 Temmuz'da Alt Sektör Temsilcileri toplantısı belirlenen gündemle saat 18.00'de yapıldı.

Oda Başkanı Candan Avunduk'un kısa bir açılış konuşmasının ardından, Toplantı birinci gündem maddesi olan "Görünürlük ve Yerel Üretim Farkındalığı Yaratılması Çalışmaları" konusunda Joker Ajans Direktörü Mehmet Ekin Vaiz'in sunumu yer aldı. Vaiz sunumunda sektör temsilcilerine marka ve ürün tanıtımında görünürlük ile farkındalığın önemini anlatan bir sunum yaptı. Vaiz ayrıca, oda ile yapılan çalışmaları da temsilcilere katardı.

Sunumun ardından gündemde yer alan, III. Ekonomik Tedbir Paketinde Talep Edilecek Konuların Değerlendirilmesi, Denetim ve Standartlar Konusunun Değerlendirilmesi, Haftalık Faaliyetler (EÖP Eylemi, Ekonomi Bakanı ile Toplantı) ve diğer konular ele alındı.

KÖKSAL®

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI FIRE EXTINGUISHER

KANER KÖKSAL İTHALAT - İHRACAT - DANIŞMANLIK - UZMANLIK ŞTİ. LTD.

"Sorumluluğunu bilen, güvenilir firma"

Yangın, Güvenlik ve Koruma Sistemleri / Fire, Security and Protection Systems

KÜÇÜK KIVILCIMLAR
BÜYÜK YANGINLAR DOĞURUR

İthal etmekte olduğumuz ürünlerin kalite onay belgeleri / All our imported products have quality certificates.

Adres: 2. Etap Alayköy Sanayi Bölgesi - Lefkoşa / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (K.K.T.C.) Mersin 10 Turkey.
Tel:2258461-62-E-Mail:kaner.koksal@koksalyangin.com -Web:www.koksalyangin.com

444 FIRE
3473

Baltacı Asansör

BALTACI & CO.LTD.

Elevator & Escalator

1982'DEN BERİ

Hizmetlerimiz

Asansör Üretimi
Asansör Montajı
Asansör Onarım
Asansör Bakım - Servis
Asansör Projelendirme
Asansör Danışmanlık
Asansör Yenileme ve Modernize Etme

Ürünlerimiz

Mekanik Asansör
Hidrolik Asansör
Makine Dairesiz Asansör
Servis Asansör
Yük Asansörü
Engelli Asansörü
Hastane Asansörü
Araba Asansörü

Yenileme kampanyamız başladı

48 saatte asansörünüzü
modernize ediyoruz...

Adres: Organize Sanayi Bölgesi
2. Cadde No: 54 / Lefkoşa

Tel: 0392 225 43 24
Gsm: 0533 865 77 98
Fax: 0392 225 71 52

Yerli ürününü kötüleyen, kendi ülkesini de kötüler

Suyumuza, zeytinimize, patatesimize, bulgur, et ve süt ürünlerimize yapılan bu itibarsızlaştırma girişimlerini aynı zamanda bizi biz yapan değerlere yöneltmiş sistematik bir saldırı olarak görmekteyiz.

Bu saldırgan tutum, zeytincilik sektöründe, patates ekimi, buğday üretimi, içme suyu üretimi sektörlerinde çalışan binlerce emekçi ve hayvancılık sektöründe faaliyet gösteren on binlerce insanımızın yanında, hepimize karşı ortaya konmuş bir tutumdur.

Yerli üretime bakış, sektörlerin rekabet edebilirliği, istihdam ve ülkede yarattığı katma değer perspektifinden olmalıdır.

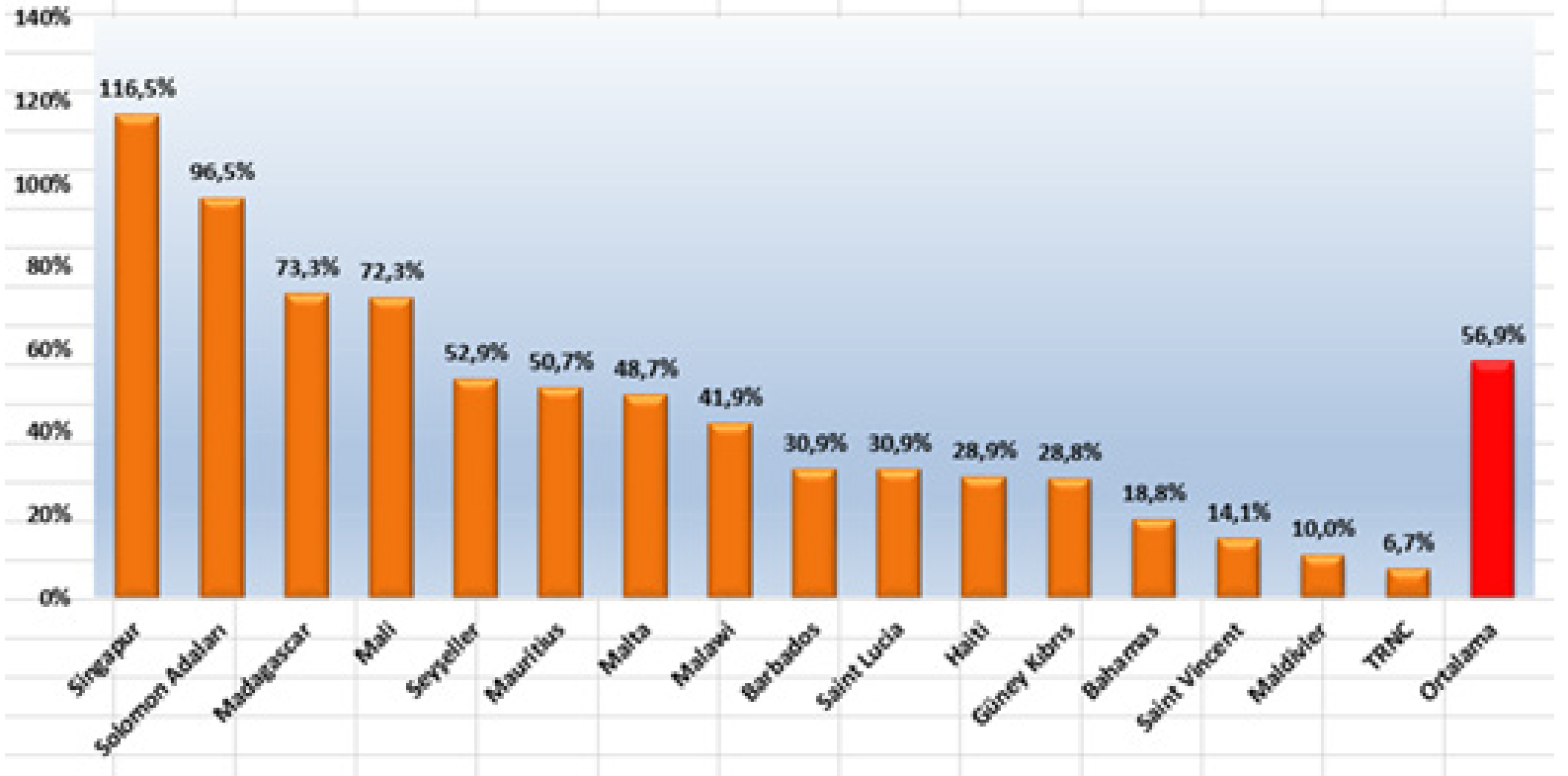
Sektörlerin gelişmesine, yatırımlarını artırarak ülkedeki üretimi artırmasına imkân vermektense, bu yatırımların kötülenerak gelişmesinin önünü kesmek, bu ülkeye yapılabilecek en büyük kötülüklerden biridir.

ürünlerde kuzeyin daha pahalı olduğunu, üretimi olmayan ürünlerde fiyatların tedarikçinin insafına bırakıldığını ortaya koymaktadır. Bu da yerli üretimin aslında iç piyasayı ne kadar dengelediğinin açık bir göstergesidir.

Diğer yandan ülkemizde üretimi olan süt ürünlerinden, tarım ürünlerine, temizlik ürünlerinden, gıda ürünlerine pek çok ürünün fiyatının, üzerinde fon olsalar dahi, güneye göre daha ucuz olduğu da ortadadır.

Dünyada Kıbrıs gibi Turizm sektörünün lokomotif sektör olarak kabul edildiği birçok ada/ülke bulunmaktadır. Ülkemizde özellikle bazı kesimler, ekonominin turizme dayalı olduğu gerekçesini öne çıkararak, üretim sektörlerin korunmasına karşıdır. Bu yıkıcı ve gerçeklerle bağdaşmayan "turizm adalarında üretim olmaz" anlayışı neticesinde Kıbrıs Türkü üretimden koparılmış dışa bağımlı hale getirilmiştir.

TURİZM ADALARI VE SEÇİLMİŞ ÜLKELERİN İHRACAT İTHALAT KARŞILAMA ORANI

Bu yakışık olmayan tutum, bugün kendi ülkesinin üretimini kötüleyen, yarın ülkesini de kötüleyeceği düşüncesini akıllara getirmektedir.

Sanayi Odası olarak, çiftçimizin, hayvancımızın, sanayicimizin, zeytin, buğday, patates, et ve süt ürünlerini işleyerek, ülkemizde daha fazla katma değer yaratılmasını sağlayan tüm üreticilerle gurur duymaktadır.

AB, ABD, Türkiye, turizme dayalı ada ülkeleri ve diğer ülkeler başta stratejik ürünler olmak üzere, yerli üretimlerini korumak adına gerekli enstrümanları kullanırken, gereken zamanlarda kotalar uygulamakta ve hatta ek tedbirleri hayata geçirmektedir.

Çünkü tüm dünya biliyor ki, yerli üretimi korumak aynı zamanda ülkeyi korumaktır, ekonomiyi korumaktır, istihdamı korumaktır, halkı korumaktır, devleti korumaktır.

Çünkü dünya görmüştür ki; içinden geçmekte olduğumuz küresel salgın gibi krizlerde sığınabileceğimiz ve güvenebileceğimiz tek liman yerli ürünlerimizdir.

Güneye karşı rekabet gücümüzü azaltan unsurun sanki yerel üretimmiş gibi gösterilmesi son derece yanlış bir argümandır ve maksatlardır. Yapılan araştırmalar, kasaplık et dışında, özellikle ülkemizde üretimi olmayan

Şöyle ki; tablodan da anlaşılacağı üzere ihracatın ithalatı karşılama oranı ülkemizde %6,7 iken, Güney Kıbrıs'ta bu rakam %28,8, Malta'da %48,7, Seyşeller %52,9, Barbados %30,9 ve turizme dayalı ekonomilerde ortalama olarak ise %56,9'dur.

Ülke olarak zor dönemlerden geçmekte olduğumuz dikkate alınarak, tüm kesimlerle diyalog içerisinde işbirliği yapılmasını hep savunduk. Kimseleri suçlayarak, kötüleyerek bir yere varılamayacağı anlayışını benimsedik. Mal ve hizmet üretimine dayalı bir ekonomik yapı için birlikte mücadele etmemizin gerekliliğine inandık.

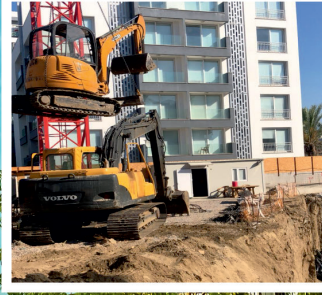
Ancak Kıbrıs Türk Sanayi Odası olarak, on binlerce insanın sorumluluğunu taşıdığımızı kimse unutmasın. Bu bilinçle üreticilerimize ve yerli ürünlerimize karşı yöneltilecek her tür saldırının karşısında dimdik duracağımızın da bilinmesi gerekmektedir. Ürünlerimizi pahalı, kalitesiz göstermeye çalışanlara, ülkede üretimi durdurup bizi dışa tam bağımlı hale getirmek isteyenlere, üreticimizin hakkına hukukuna hale getirmeye çalışanlara karşı mücadelemizi sürdürmekten asla çekinmeyeceğimizi de ortaya koyuyoruz. Kamuoyuna saygı ile duyurulur."

Özaktürk
Trading

Construction

Direktör: Ahmet ÖZAKTÜRK

*yeni bir yaşam için
temelleri atıyoruz*

05338684946 - 05338684946

GİRNE BUFAVENTO CADDESİ LADEN SİTESİ NO:2 ÇATALKÖY GİRNE

since 1940
Musanın

Kaymaklı
Koyun
Yoğurdu

Çamlıca
Ayran

BİREL SÜTÇÜLÜK
ve TİC. LTD. ŞTİ

OSB, 3. Cd. 5. Sk. No:5 Lefkoşa / KKTC
Tel: 0542 852 75 76 - 0542 887 98 98
Fax: 0392 225 71 68
birelsut@hotmail.com

Söylem duymak değil, eylem görmek istiyoruz

Ancak, hükümetlerin desteklenmesi elzem olan katma değeri yüksek sektörlerle alakalı karar alma aşamalarındaki irade noksanlıkları, yerli üretimin, yarattığı ekonomik aktivitelerin ve bu ülkenin refahının önünde bir engel olarak durmaktadır. Yerli üretimle ilgili yaklaşımların artık söylemde eyleme dönüşmesi, derin yaralar almış ülke sanayimizi geleceğe taşımak için, ekonomik gelişmeler, yeni yatırımlar ve döviz kurlarındaki hareketlilik de göz önünde bulundurularak, aşağıda bahsettiğimiz konularda ivedi adımlar atılması gerekmektedir.

•İçme Suyu Sektörü

Ambalajlı içme suyu ithalatında uygulanan 14 kuruluşluk Fiyat İstikrar Fonu (FİF), 14 Ocak 2011 tarihinden bu yana güncellenmemiştir. Ülkemiz bu süreç içerisinde, etkileri hala devam eden 2 farklı döviz krizi atlattı, şu anda da dünyanın baş etmeye çalıştığı pandemi ile mücadele etmektedir. 2011 yılında, 1 Amerikan Doları (USD) 1,55 Türk Lirasına (TL) tekabül ederken, bugün 1 Amerikan Doları'nın karşılığı 6.85TL'dir, Özetleyecek olursak, **Dokuz sene önce belirlenen FİF miktarının kurdaki, enflasyondaki ve ambalajlı içme suyu sektöründeki yerli yatırımlarla oluşan mevcut kapasite dikkate alınarak ivedilikle güncellenmesini talep ediyoruz. Aksi, stratejik açıdan büyük önem taşıyan su sektörüne bile hükümetin sahip çıkmadığını gösterecektir.**

•Plastik Sektörü

Ülkemizde çöp poşeti üreten 7 firma bulunmaktadır. Yerli üretim kapasitemiz, toplam tüketim miktarının kat ve kat üzerinde olmasına rağmen, ülkemize ciddi miktarlarda çöp poşeti ithal edilmektedir. Yukarıda da bahsi geçen haksız rekabet unsurları plastik sektörü için de geçerlidir. Plastik sektöründe faaliyet gösteren üreticilerimiz, rutin üretimleri dışında, yılda 350 ton civarında plastik atığı geri dönüştürerek, ekonomik ve çevresel faaliyetlere katkı sağlamaktadır. Yine rutin diğer üretimlerinin yanında, atıkların toplanması, işlenmesi ve geri dönüştürülmesi için Plastik sektöründe yeni istihdamlar yaratılmakta ve bu alanlarda, farklı ekonomik faaliyetlerin oluşması sağlanmaktadır. Maalesef, mevcut hükümet ülke ekonomisinde, katma değeri oldukça yüksek sektörlerden biri haline dönen plastik sektörünün rekabet etme gücünün artırılmasını noktasındaki adımların atılmasını ivedilikle talep ediyoruz..

•Zeytincilik Sektörü

Zeytincilik sektörünün yaşadığı sıkıntılar gerek hükümet yetkilileri ile yapılan toplantılarda, gerekse medya aracılığı ile defalarca dile getirildi. Dahası hükümet yetkilileri süreç içerisinde, bir çok kez, yerli üretime ve zeytincilikte yakaladığımız kaliteye destek bildiren açıklamalarda bulundular. Ancak, diğer sektörlerin yaşadığı sıkıntılarda da olduğu gibi, hükümet, zeytincilik sektörünün sürdürülebilir bir şekilde gelişiminin sağlanması için de herhangi bir adım atmış durumda değildir. Buradan bir kez daha dile getiriyoruz; ülkedeki talep daralmasından kaynaklı 400 tona yakın zeytin stoğumuzun tüketilmesi adına hükümetin ivedilikle adım atması

elzemdir. Raf ömrü kısa olan zeytinimizin iç pazarda tüketilmesini teşvik etmek adına sofralık zeytin ithalatını geçici süreliğine durdurulması, bu konudaki FİF oranlarının önümüzdeki yıl için yeniden düzenlenmesi ve sofralık zeytin üretimi konusunda teşvik politikalarını geliştirilmesi konularında hükümetten acil adımlar atmasını bekliyoruz.

Ekonomik akıl, özellikle bulunduğumuz süreç içerisinde, ülke ekonomimizi korumak adına uygulanması gereken adımları açıkça ortaya koymaktadır.

- 1.Ülkedeki kaynakların etkin ve verimli kullanımı
- 2.Pandemi kaynaklı stok artışının, iç pazarda tüketilmesi
- 3.Dışarıya döviz çıkışının azaltılması

Hükümet edenlerin yerli üretimle alakalı hamasi söylem üretmek yerine eyleme geçme zamanları gelmiştir, hatta geçmektedir."

Sadece bir ev değil, yepyeni bir yaşama kucak açmaya hazır olun.

Gönyeli Yaşam Sitesi

Gönyeli'de bilinen, değişmeyen Hacı Ali kalitesinde yepyeni bir yaşam alanı doğuyor! Geç kalmayın!...

10,000 Stg. Peşinat ve ayda sadece 200 Stg taksitle

M.HACI ALİ İNŞAAT ŞTİ LTD.

Kızılay Sokak No:1 Yenisehir / Lefkoşa Tel: 228 06 82 - 227 02 23 / Cep Tel: 0533 853 15 44
www.hacialihomes.com

34. Olağan Genel Kurulu'muz yapıldı

Genel kurulda konuşan KTSO Başkanı Candan Avunduk, 2020 yılını Covid-19'un esir aldığını ve ekonomileri kapattığını ifade ederek, ülkedeki belirsizliklerin de bunun üzerine eklendiğinde endişelerini artırdığını söyledi. Avunduk, bu süreçte tüm ulaşımın durması, kısıtlanması ve ticarete zorluklar yaşanmasının yerel üretim ve yerel istihdamı ön plana çıkardığını ifade ederek, hükümetin sanayicilere ve üreticilere girdi maliyetlerini düşürerek üretime destek çıkabileceğini kaydetti. Sanayi Odası olarak kamu spotları ve sosyal medya kampanyalarının süreceğini ifade eden Candan Avunduk, oda yönetimi olarak sanayicilerin önündeki engellerin aşılması ve üretimin önünü açmak için çalışmaya devam edeceklerini anlattı. Genel kurula odanın çalışmaları hakkında da bilgiler veren Avunduk, ülkede yeni bir yönetim sistemi kurulması gerektiğini ve başkanlık sistemine geçilmesinin değerlendirilebileceğine işaret etti.

Avunduk sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu pandemi bize yerli üretimin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir. Gümrük kapılarının kapandığı, yurtdışından ihtiyacımız olan ürünlerin gelemediği veya sevkiyatında ciddi aksamalar yaşandığı olağanüstü günleri

bulunmaktayız. Bu nedenle ülkemiz için stratejik öneme sahip olan temel gıda, temel içecek, temek temizlik, hijyen ve medikal ürünleri mümkün olduğunca yerelde üretmemiz büyük önem arz etmektedir. Sanayi Odası olarak bu dönem içerisinde yoğunlaşacağımız en önemli konulardan biri bu olacaktır.

Bununla birlikte, mevcut sanayi yapımızla, sanayi sektörünün ekonomi içerisindeki payının gelebileceği nokta belli olduğu gibi, bu geldiğimiz noktadan yükselmesi için ülkemizin üretime dayalı bir yapıya ulaşabilmesi ve farklı yaklaşımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Ülkemizde üretimi fizible olan, katma değeri, yerel girdisi ve teknoloji seviyesi yüksek, gerek ihracat olanağı olan gerekse de ithal ikamesi sağlayacak mevcut yatırımlarla yeni yatırım alanlarının tespit edilmesini sağlamamız gerekmektedir.

Pandemi süresince hükümetin yerli istihdam ve yerli üretim konusundaki söylemlerinin kısmen hayat bulduğu, ancak ne yazık ki geçici çözümlere yönelinerek, kalıcı politikalar üretilmediği gözlemlenmiştir. Bu dönemde birkaç büyük ithalatçının baskısı altında içme suyu, zeytin ve çevresel dönüşüm sağlanarak üretilen poşetlere bile koruma getirilmemesini kabul edilemez bulduğumuzu belirtmek istiyorum.

Üretimde girdi maliyetlerimizin düşürülmesi, özellikle enerji maliyetlerimizin rekabetçi yapıya getirilmesi, ihracat yapan firmalara istihdam, sosyal sigorta desteği verilmesi, hammadde üzerindeki vergilerin kaldırılmasını da sağlamamız gerekmektedir.

Bir taraftan bilimsel çalışmalara yoğunlaşırken, diğer taraftan kamuoyunda uzun vadede yerli üretim bilincinin artırılmasına yönelik sosyal medya kampanyalarının devam ettirilmesi sağlanacaktır. Sosyal medya kampanyalarına ek olarak, kamu spotları da yakın zamanda yayınlanmaya başlayacaktır. Toplum nezdinde yerli üretimin öneminin daha iyi algılanması gerekmektedir. KKTC'nin ekonomik kalkınmasının sadece ve sadece daha fazla üretim yapmakla olabileceğinin anlaşılması ve daha fazla girişimcinin

mal ve hizmet üretimine yönelmesi sağlanmalıdır. Bu konu, odamızın uzun vadeli stratejileri arasında yer almaya devam edecektir.

Odamızın üzerinde yıllardır uğraştığı Organize Sanayi Bölgeleri konusunda yapılmakta olan faaliyetlerimizi de sizler ile paylaşmak istiyorum. Öncelikle büyük sanayi yatırımlarına imkân sağlayacak, sanayimizin geleceğinin inşa edilmesine vesile olacak Güvercinlik'te belirlenen yaklaşık 150 hektar alanın yakın zamanda OSB ilan edilmesine yönelik çalışmaların sonuna gelinmiştir. Bununla birlikte Odamızın hazırlamış olduğu OSB Yasa tasarısı, Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'na teslim edilmiş, bu yönde toplantılar hızlandırılmıştır.

Sözlerime son vermeden önce geçtiğimiz genel kurullarımızda da belirttiğimiz gibi mevcut parlamenter ve seçim sistemiyle siyasi istikrarsızlık yaratıyoruz. Üzülerek belirtelim, geçen zaman ne kadar haklı olduğumuzu bizlere tekrar göstermiştir. Başkanlık sistemi gibi farklı yönetim sistemlerini tartışmamız ve bunu hayata geçirmemizin zamanı çoktan gelmiştir.

17 örgüt Metehan Sınır Kapısı'nda eylem düzenledi

17 örgüt, 17 Temmuz Cuma günü saat 17.00'de Metehan Sınır Kapısı'nda toplanarak, Kıbrıs Rum tarafının "Yeşil Hat Tüzüğü'nü tek taraflı ihlal ettiği ve geçişlere tek yanlı kararlarla engel olduğu" gerekçesiyle protesto düzenledi. Metehan Sınır Kapısı'na giden yolun başından; sınıra kadar yürüyen 300 kadar eylemci, sınır kapısı önünde hem Türkçe hem de İngilizce ortak bildirge okudu. Ortak bildirgede, Kıbrıs Rum tarafının tek yanlı olarak sınır kapısından geçişlere izin vermesinin kınandığı kaydedildi. Bildirgede, AB vatandaşlarının Kıbrıs Rum yönetimi tarafınca Kuzey'e geçişlerine izin verilmediği, ada içerisinde özgür dolaşım haklarının engellendiği kaydedildi. Başta AB olmak üzere tüm ilgili

örgüt ve devletler, Kıbrıslı Türklerin sorunlarına kulak vermeye davet edildi. Kıbrıs Türk Sanayi Odası, Kıbrıs Türk Ticaret Odası, Kıbrıs Türk İnşaat Mühendisleri Birliği, Kıbrıs Türk Otelciler Birliği, Kıbrıs Türk İş İnsanları Derneği, Kuzey Kıbrıs Genç İşadamları Derneği, Kıbrıs Türk Turizm ve Seyahat Acenteleri Birliği, Kuzey Kıbrıs Restorancılar Birliği, Kıbrıs Türk Rehberler Birliği, Kiralık Araç İşletmecileri Birliği, Casino İşletmecileri Birliği, Kıbrıs Türk Kamu Araçları İşletmecileri Birliği, Taksiciler Birliği, Kıbrıs Türk Toplu Taşımacılar Birliği, Kuzey Kıbrıs Dalış Merkezleri Birliği, Sürdürülebilir Turizm İniyatifi, Association Of Turkish Cypriots Abroad.

“Olağanüstü genel kurul talebi” yasaya uygun bulunmadı

Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nın, 4 Temmuz 2020 tarihli Olağan Mali Genel Kurulu'nda, sekiz üye tarafından önerge ile talep edilen “olağanüstü genel kurul” bir süredir kamuoyunun gündemindedir.

Önce üyelerimizi, devamında kamuoyunu bilgilendirme adına, bu açıklamayı yapmayı gerekli görmekteyiz.

9 Temmuz 2020 tarihinde yapılan Başkan Candan Avunduk imzalı basın açıklaması şöyle:

“Her şeyden önce, oy çokluğuyla Faaliyet Raporu'na, oybirliğiyle de Mali Raporu onaylayarak yönetimimize güven belirten tüm üyelerimize teşekkür ederiz.

Aynı genel kurulda, sekiz üyenin imzasıyla, 8 Ağustos 2020 tarihi için “olağanüstü genel kurul” çağrısı talep eden dilekçe Divan Heyeti'ne verilmiştir. Musa Sönmezler başkanlığındaki divan, Genel Kurul'da önergenin değerlendirmek üzere Yönetim Kurulu'na iletilmesini oyçokluğu ile onaylatmıştır. Bu kapsamda ilgili başvuru görüşmek koşuluyla Yönetim Kurulumuza iletilmiştir.

Oda Yönetim Kurulumuz; mevcut tüzük ve yasalarımızı inceleyerek, bunu hukuki bir görüş haline getirmiş ve şu karara varmıştır:

“Yönetim Kurulu tarafından 29/1992 sayılı yasa uyarınca çağrılan genel kurul toplantılarında yönetim kurulunun gündemde belirttiği konular görüşülür.

Yasanın 14'üncü maddesinin 6'ncı fıkrası genel kurul toplantısında hazır bulunan üyelerin 1/10 (Onda biri) ile gündeme yeni maddeler eklenmesini talep edebilir.

Ancak, genel kurul toplantılarını düzenleyen esas madde, 12'nci maddedir.

Bu madde altında genel kurulların toplantı zamanı ve usulü belirlenmektedir. İlgili 12'nci maddenin 6'ncı fıkrası ise üyelere olağanüstü genel kurul çağırma hakkını düzenlemektedir.

Buna göre, oda üye sayısının en az yüzde 20'sinin isteği ile genel kurula gidilebilir. Yönetim Kurulu üyeleri genel kurul tarafından genel kurulda seçilebilir. Bu da yasa gereği, ya olağan genel kurulda, ya da 12'nci maddenin 6'ncı fıkrasında toplantıya çağrılan Olağanüstü genel Kurulda seçilir. Yönetim Kurulu üyeleri ancak ve ancak bu şekilde seçilir.

Yasa koyucu, yönetim kurulu üyeleri seçimini özel olarak 12'nci maddede düzenlediğinden bu madde uyarınca toplanacak genel kurulda yönetim kurulu üyeleri seçilebilir.

Yasanın 14'üncü maddesinin 6'ncı fıkrası yönetim kurulu için olağanüstü genel kurul çağırma hakkını vermez. 14'üncü maddenin 6'ncı fıkrası uyarınca

sekiz üyemiz tarafından imzalanan 04- 07- 2020 tarihli önerge tarafımızdan incelenmiş olup, bu önergenin hiçbir yasal dayanağı/ veya yasalılığı olmadığı bir yana, yasal düzenleye açıktan açığa aykırı olduğu apaçık ortadadır.

Genel Kurul tarafından incelenmek üzere yönetim kurulumuza havale edilen iş bu önergenin, yasaya uymadığı ve yasaya aykırı bir talep olduğu sonucuna oy birliği ile varılmıştır.”

Yönetim Kurulumuz, hukukçularımızdan da görüş alarak, yukarıda yasaya aykırı olmayacak şekilde bir karar üretmiştir. Genel Kurulumuz, Yönetim Kurulu'nun üzerindedir ama yasaların üzerinde değildir.

Bir başka gerçek ise, içinden geçtiğimiz bu kötü ekonomik dönemde, oda yönetimi olarak tüm gücümüzü üyelerimizin sorunlarını çözmeye, ülke üretim sektörlerini ayakta tutacak politikaların gelişmesine harcamakta kararlıyız.

800 üyesi bulunan KTSO, sekiz üyenin genel kurul çağrısını ve gerekçelerini elbette dikkate alacaktır, eleştirilerini de göz ardı etmeyecektir.

Ancak, böylesi bir dönemde, kendi iç sorunlarımızla uğraşma yolunu seçmek ve ülke gündeminden kopmak, odamızın geçmiş tarihine de yakışmaz, 800 üyemize ise ciddi bir haksızlık içerir. Üyemizden gelen talep, sektör sektör tüm sorunlarla ilgilenmemiz yönündedir. Yönetim Kurulu seçimlerinin yapılacağı Olağan Genel Kurulumuz Mayıs 2021 tarihinde yapılacaktır. Hiçbir Yönetim Kurulu üyemizin makam/koltuk ve benzeri bir arayış içerisinde olmadığını, devraldığımız bayrağı gönüllü ve özverili bir şekilde daha ileriye taşımak arzusu dışında, bir niyetimizin olmadığını belirtmek istiyoruz.

Odamız Üyelerin oda çalışmalarına katkı koymasına için Yönetim Kurulu üyesi olmasına gerek olmadığını, istenmesi halinde oda faaliyetlerine katkı koymak isteyen tüm üreticilerimize dün olduğu gibi bugün de Odamızın kapılarının açık olduğunu belirtiriz. Bu sebepledir ki alt sektör temsilcileri seçimi yapılmış, sektör temsilcileriyle düzenli toplantılar yapılmaktadır.

İçerisinden geçmekte olduğumuz bu dönem içerisinde, tüm sanayicilerimiz birlik ve beraberlik içerisinde tek yumruk olarak, 2.ekonomik tedbir paketinin etkin bir şekilde uygulanması, 3.ekonomik paket ve özellikle 2021-2023 yıllarını kapsayacak Ekonomik Program üzerinde çalışmamız gerektiğini bazı kişilere üzümlere tekrar hatırlamak istiyoruz. Sanayi Odasının, sanayicilerin yaklaşık 8-9 ay sonra hali hazırda yapacağı seçimi, öne alarak zaman kaybetmeye lüksü yoktur.

Bugüne kadar olduğu gibi, yasaya aykırı bir adım atmayacağımız için bundan sonra da ülkemizin içinden geçtiği kötü ekonomik koşullardan üyemizin en az zararla çıkması için yoğun bir çaba harcamaya devam edeceğiz.”

Sedat Simavi Endüstri Meslek Lisesi Müdürü Ece Başman'a ziyaret

Oda Başkanımız Candan Avunduk ve YK Sekreteri Didem Erel Sedat Simavi Endüstri Meslek Lisesi Müdürü Ece Başman'ı 10 Temmuz'da ziyaret etti. Ziyarette, öğrencilerin işletmelerde staj olanakları konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

Sanayinin ihtiyaç duyduğu ara eleman ihtiyacı açısından meslek liselerinin önemini vurgulandığı ziyarette, öğrencilere sağlanacak staj ve çalışma olanakları ele alındı.

Lefkoşa Sarayönü'nde üretim etkinliği yapıldı

KKTC Gençlik Dairesi, Kıbrıs Türk Sanayi Odası, Lefkoşa Türk Belediyesi ve Mr. Brown sponsorluğunda genç üreticilere yönelik "üretim" konulu etkinlik 25 Temmuz'da düzenlendi. Bir Takım Gençler Platformu'ndan yapılan açıklamaya göre, etkinlik dün 18.00-22.30 saatleri arasında Sarayönü Meydanı'nda yer aldı.

Sanayinin ihtiyaç duyduğu ara eleman ihtiyacı açısından meslek liselerinin önemini vurgulandığı ziyarette, öğrencilere sağlanacak staj ve çalışma olanakları ele alındı.

Mehmet Küçük'ten odamıza ziyaret

Dr. Fazıl Küçük Vakfı adına Mütevelli Heyeti üyesi, Dr. Fazıl Küçük'ün oğlu Mehmet Küçük, odamızı ziyaret ederek Başkan Candan Avunduk ile görüştü.

Görüşmede vakıf çalışmalarını başkana bilgi veren Küçük, Dr. Fazıl Küçük adına basılan "0" Euro Anı Parası'nın bir örneğini hediye etti. Avrupa Merkez Bankası izinli basımı yapılan "0" Euro üzerine Dr. Küçük portresi yer alıyor. Dünyada son yıllarda birçok ülkenin tanınmış kişilerini ölümsüzleştirerek turizm amaçlı olarak ülkenin tanıtımını ve marka değerini ön plana çıkarmak amacıyla Avrupa Merkez Bankası onaylı bastırılan anı paralarına ülkemizin Özgürlük Mücadelesi Lideri Dr. Fazıl Küçük'ün de portresinin olduğu anı parası da eklendi.

Başkan Avunduk: Pandemi hastanesi eksikliği derhal giderilmelidir

Mart-Mayıs ayları içerisinde zamanında alınan önlemler neticesinde COVID-19 salgını, başta sağlık çalışanlarımızın yoğun emeği olmak üzere, hükümetin doğru zamanda aldığı karar ve halkımızın bu kararlara sahip çıkmasıyla, sağlık yönünden minimal kayıpla geçirdiğimiz örnek bir başarı olmuştur.

6 Temmuz 2020 tarihinde Başkan Candan Avunduk imzalı basın bildirisi şöyle:

"Dünyaya neredeyse kapalı kaldığımız bu dönem içerisinde sağlık altyapısından bazı iyileştirmeler yapılmış olsa da, özellikle pandemi hastanesi konusunda başta Türkiye ve Güney Kıbrıs olmak üzere hemen hemen tüm ülkelerde mevcut ve ileride gelişebilecek salgın dalgalarına etkin bir şekilde pandemi hastaneleri çoktan faaliyete geçirildiği halde, ülkemizde bu yönde adımlar atılmamıştır.

Bu gerçekler ışığında, Mart ayında Temmuz ayına kadarlık sürede pandemi hastanesi konusunun halen daha çözülmemiş olmasının büyük bir başarısızlık olduğunu belirtmek istiyoruz. Ancak tüm bunlara rağmen, içerisinden geçmekte olduğumuz bu günlerde pandemi hastanesi konusunda hükümetin faaliyetlerini önemsiyor, bu pandemi hastanesi eksikliğinin derhal giderilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Yaşamakta olduğumuz güven bunalımının nedeni pandemi hastanesinin eksikliğinden kaynaklıdır. Bu eksikliğin derhal giderilmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra, pandemi hastanesi olmadığı için tek bir insan hayatının kaybedilmemesi için hükümet gereken ne ise onu yapmalıdır. Toplumla verilecek güven ve kurtarılacak tek bir can, vergilerimizle yerine geri koyabileceğimiz

milyonlardan kıyaslanamayacak kadar önemlidir.

Üzülerek belirtmek istiyoruz ki, açılımla ilgili olarak sürekli farklı farklı Bakanlar Kurulu kararları, farklı yaklaşımlar ve son dakika uygulamaları ciddi endişe yaratmaktadır. Hükümetin tutarlı, bilime dayalı, irade göstererek karar alması gerekmektedir, aksi takdirde kamu sağlığımızın yanı sıra zaten çok zor bir süreçten geçen ekonomimize geri dönüşü olmayacak zararlar verilecektir.

Ülkemize gelecek olan öğrencilerimizin sağlığını çok önemsiyoruz, onlara bu adanın COVID-19'dan arı bir ülke olduğunu göstererek, doğru politikalarla bu ülkeyi daha cazip hale getirmemiz gerekmektedir. Yüz bin öğrenci yerine yüz elli bin öğrencinin gelmesi yakın bir ihtimaldir. Kendimizi tanıtmamız, anlatmamız, gerçeğimizi koruyarak ifade etmemiz gerekmektedir.

Kontrollü ve denetimli bir sistem kurulması, insan akışını ülkemiz için gerek turizm gerekse inşaat ve diğer alanlarda katkılar sağlayacaktır. Ayrıca, Güney kapılarının da kontrol ve denetimli geçişlerin devamı sağlanmalıdır.

Test kitlerinde yetersizlik yaşandığı ve eksiklik yaşanacağı biline biline zamanında önlem alınamamasını, bu tip halk sağlığını ilgilendiren konularda MİK haricinde alımların daha etkin yapılamamasını kabul edilemez bulmaktayız.

Sanayicilerimiz, ne kadar günlük kitimizin kaldığını değil, sağlık altyapısının tamam olduğunu, pandemi hastanesinin faaliyete geçtiğini, her zaman en az 3 aylık test kiti olduğunu, test ve izleme altyapısının geliştirildiğini görmek istemektedir. KKTC yapısal sağlık sorunlarını bir an önce çözmelidir."

“KTSO ve KMO arasında İşbirliği Protokolü imzalandı”

Candan Avunduk: “Standartların geliştirilmesi ve korunması için önemli bir adım attık”

Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) ve Kimya Mühendisleri Odası (KMO) arasında 28 Temmuz’da işbirliği protokolü imzalandı. Protokole KTSO adına Başkan Candan Avunduk, KMO adına Başkan Halil Erensu imza koydu.

Protokol; standartların geliştirilmesi, laboratuvar kapasitenin artırılması, etkin denetim mekanizmasının kurulması, yerli üretimin ve ihracatın geliştirilmesi, üretim sektörlerinin sorunlarına ortak çözümler bulunması, kimyasallar ithalatında bürokrasinin azaltılması konularında iki odanın ortak çalışma yapabilmesi için gerekli zemini oluşturuyor.

KTSO Başkanı Candan Avunduk, KMO ile imzaladıkları işbirliği protokolünün ülkedeki standartların geliştirilmesi ve korunması için önemli bir adım

olarak nitelendirilebileceğini belirterek, “Bu protokol ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki standartların laboratuvar kapasitesinin, denetimleri ve bu alanlardaki yasal mevzuatın analizinin yapılmasını öngörüyoruz. Bu çalışma ile ülkedeki standartlar konusunda bir yol haritası çizmemize yardımcı olacak genel resim ortaya çıkacak” diye konuştu.

Mevcut durum analizinin akabinde, sektör temsilcileri ile belirlenecek öncelikli alanlarda standartların ve laboratuvar kapasitelerinin artırılması konusunda KMO ile işbirliği yapacaklarını belirten KTSO Başkanı Avunduk, kamunun denetimler ve laboratuvar testleri konusundaki eksiklerine değinerek, tüm bu çalışmaların etkin bir denetim mekanizması kurulması için bir baskı unsuru oluşturacağına olan inancını bildirdi.

Avunduk sözlerini şöyle sürdürdü:

“KTSO olarak sanayinin gelişmesine yardımcı olmak, etkinlik alanlarımızın gelişmesine ve verimliliğin artırılmasını sağlamak başlıca görevlerimiz arasındadır. Kamunun etkin denetim ve laboratuvar konusundaki eksikleri, yasal mevzuattaki yetersizliklerle birleşince, bu, sanayimizin, standartlarını artırma ve beraberinde halk sağlığını koruma ile ilgili yürüttüğü çalışmaların önünde engel olarak duruyor. Bu yetersizlikler, ihracatın bile önünde engel olarak duruyor. Bunlar çok kez dile getirildi. Biz iş yapmaktan kaçınmıyoruz. Kamu elindeki yetkilerini toplum yararına reel sektöre devretmekten çekinmemeli ve korkmamalıdır. Komşumuz Güney Kıbrıs ile Türkiye’deki örnek uygulamalarda bu tarz denetimler kamu tarafından değil, ancak kamunun yetkilendirdiği özel teşebbüsler tarafından yapılmaktadır. Mevcut durumun resmini çekip, net taleplerde bulunacağız.”

İki Oda arasında imzalanan işbirliği protokolü aracılığı ile yerli üreticilerin özellikle kimyasal ürünlerle ilgili teknik destek alma konusunda KMO ile işbirliklerinin de özendirileceğini belirten Avunduk, bunun ilaç sanayi başta olmak üzere, ihracatta yaşanan sorunların çözülmesine vesile olacağını sözlerine ekledi.

Müşteri Hizmetleri Eğitimi yapıldı

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği işbirliğinde Kıbrıs Türk Sanayi Odası ve Kıbrıs Türk Ticaret Odası tarafından yürütülen "Kuzey Kıbrıs'ta Mesleki Eğitim ve İşgücü Piyasasına Yönelik Hayat Boyu Öğrenim Projesi" kapsamında Müşteri Hizmetleri Eğitimi 2 grup şeklinde 22 ve 23 Temmuz 2020 tarihlerinde uzman eğitmen Yrd. Doç.Dr. Nuran Öze tarafından yoğun bir katılım ve ilgiyle Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi. Eğitim sonunda tüm katılımcılara Mİlî Eğitim Bakanlığı onaylı sertifikaları takdim edildi.

Satış ve Pazarlama Eğitimi gerçekleştirildi

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği işbirliğinde Kıbrıs Türk Sanayi Odası ve Kıbrıs Türk Ticaret Odası tarafından yürütülen "Nitelikli İşgücü, Başarılı Toplum" Projesi kapsamında Satış Teknikleri ve Pazarlama Stratejileri Eğitimi, 28-29 Temmuz 2020 tarihleri arasında yapıldı.

Eğitim, konusunda uzman eğitmen Nuran Öze tarafından yoğun bir katılım ve ilgiyle Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi. Eğitim sonunda tüm katılımcılara Mİlî Eğitim Bakanlığı onaylı sertifikaları takdim edildi.

“Haksız bir rekabet ortamında bulunuyoruz”

Serhan Mutluel
Mis Yoğurtları Direktörü

Bu sayımızda Mis Yoğurtları direktörü Ziraat Mühendisi Serhan Mutluel'i ağırladık.

•**Haksız bir rekabet ortamında bulunduğunu belirten Mutluel, bu haksızlığın önüne, gerekli kriterler belirlenerek, ürünlerin üretildiği yerin hijyeni, gerekli makinaların ne düzeyde olduğu belirlenmesi gerektiğini savundu.**

•**Ziraat Mühendisleri Odası'nın Tarım Bakanlığı bünyesinde daha etkin bir konumda olması gerektiğini aktaran Mutluel şunları kaydetti: “Zmo, Tarım Bakanlığı'nın bir kolu olarak görev almalı ya da bir birim olarak bünyesinde barındırılmalıdır. Tarım Bakanlığı ile Ziraat Mühendisleri Odası'nın**

koordinde bir şekilde işlemleri yürütmeli ve her zaman bir iletişim içinde bulunmalıdırlar.”

“Vizyon genişletmesine çalışmalarımıza ara vermeden devam ediyoruz ”

Soru: Sizleri ve şirketinizi tanıyabilir miyiz?

1972 yılında doğdum. Ege Üniversitesi Süt Teknolojisi bölümünü okudum. 1994 yılında bölümün ilk mezunu olup aynı zamanda bölümümü birinci olarak tamamladım. 1995 yılında Pınar Süt'te bir süre çalıştım ve sonrasında askerlik görevimi yapmak için Kıbrıs'a geri döndüm. Askerlik görevinden sonra burada bir süre birkaç firmada çalıştım. Bazı firmaların kuruluşundan önemli rol oynadım ve bir süre KOOP Süt'te çalıştım. KOOP Süt'te yaklaşık 12 yıl süt üretiminde görev aldım ve 2017 yılından itibaren de Mis Yoğurtları adında şirketimizi devir aldık. Çok köklü bir firma olan Mis Yoğurtları fabrikamızda, yeni ürünlerin üretimi için çalışmalarımıza başladık. Büyük ve uzun çapta bir vizyon genişletme çalışmalarını ara vermeden sürdürüyoruz.

“Birkaç sürpriz ürünümüz var”

Soru: Devir aldığınız şirketiniz de neden sadece 'yoğurt üretimi' yapıyor?

Bir önceki kurum, babadan oğula yoğurt yaparak geldi. Bu şekilde de devam etti. Bu kurumda daha önce mühendis yoktu. Oğullar babalarından öğrendikleri geleneksel yöntemler ile devam ediyorlardı. Kendileri farklı ürünlerin (Süt, Peynir, Hellim) üretimine gerçekleştiriyorlardı. Bildikleri sadece yoğurt yapmaktı ve bu şekilde devam ediyordu fakat bizler burayı devir aldıktan sonra vizyon değiştirme çalışmalarına girdik. Deneme üretimleri yaptık ve bu üretimlerde yetersiz olduğunu düşündüğümüz ürünlerde gelişmeler kaydettik. Neticesinde bazı uygun sonuçlara ulaştık ve bu sonuçlar, uygulanabilir olacağını düşünüyoruz. Dolayısıyla ambalaj tasarımlarımızı da vererek, yeni ürünleri piyasaya çıkaracağız. Bu ürünlerimiz başta süt ve ayran var. Bunun yanı sıra birkaç ürünümüz daha bulunuyor fakat onlar sürpriz olacaktır.

“Maalesef piyasada sadece bir telefon numarası bulunan birçok süt ve süt ürünlerini görüyoruz”

Soru: Piyasada birçok süt ürünlerinin üretimini yapan firma mevcut. Sizce doğru bir rekabet ortamı sağlanıyor mu?

Gerek dünya, gerekse Avrupa Birliği'nin standartları incelenerek ülkemizde bulunan sektörlerin(Et,süt) gerekli kriterleri, kodeksleri ve standartların oluşturularak devlet tarafından denetimlerin yapılması gerekmektedir. Bu denetimler sayesinde ülkemizde bulunan haksız rekabetin önüne geçilir. Bu denetimlerin mutlaka yapılması bizim arzumuzdur. Örneğin piyasada, aynı gramajlara sahip birçok ürün, diğer ürünlere nazaran yarı fiyatına satılıyor. Bu ürünleri satın alan halkımız, ürünleri karşılaştığı zaman; “iki ürünün de aynı süttten ve aynı miktarda üretilmesine rağmen, ikisi arasında uçuk bir rakamın olmasını halkımızın değerlendirmesi” gerekmektedir.

Bunun yanı sıra halkımızın satın aldığı ürünlerin mutlaka üretim yerlerinin bulunduğu adresi görmeden ürünlerinin almamalarını istiyoruz. Çünkü, piyasada maalesef sadece bir telefon numarası bulunan birçok süt ve süt ürünlerini görüyoruz.

“Haksız bir rekabet ortamında bulunuyoruz”

Tekrar belirttiğim gibi haksız bir rekabet ortamında bulunuyoruz ve bu haksızlığın önüne, gerekli kriterler belirlenerek, ürünlerin üretildiği yerin hijyeni, gerekli makinaların ne düzeyde olduğu belirlenmelidir. Bu sayede standartlar belirlenir ve belirlenen standartlar ile birlikte üretilen ürünlerin gerekli bakanlıklarca denetiminin yapılması bizlerin en büyük arzudur.

Bizler en üst düzey makinalara sahip olarak, sütün içerisinde bulunan mikro düzeyde olan kirliliği tespit edebiliyoruz. Hatta hayvanın süt ile karışan idrarını temizleyebilecek cihazlara sahibiz. Mevcut cihazımızda yüksek bir meblağ değerine sahiptir ve bu cihazımız birçok firmada bulunmamaktadır. Maalesef bu cihaza sahip olmayan birçok firma tarafından üretilen ürünlerin piyasamızda bulunuyor. Artık bu cihazların tüm firmalarda bulunmasının şart koşulması gerektiğini düşünüyorum.

“Temizlenmeyen ürünün sütü, tüketen kişiye hastalıklara sebebiyet verir.”

Soru: Süt ve süt ürünleri alındığı zaman nelere dikkat edilmelidir?

Süt veya süt ürünleri alındığı zaman ambalajın alt kısmında siyah veya kahverengi partiküller görüldüğün de bu ürünün yapıldığı yerde az önce bahsettiğim cihazın olmadığını gösterir. Temizlenmeyen bu ürünün sütü, tüketen kişiye hastalıklara sebebiyet verir. Tüketici, süt ve süt ürünlerini tüketirken dikkat etmesi gereken ilk husus, altında çok ince bir tabaka olarak oluşan ve sütte olmaması gereken bir renge sahip partiküllerdir.

“Ülkede bizlere sağlanan süt kapasitesi yeterli değildir”

Soru: Süt Endüstri Kurumu tarafından sizlere sağlanan süt kapasitesi yeterli midir?

Yeterli değildir. Bizler sütün yetersizliği kapsamında Süt Endüstri Kurumu'na başvuruda bulduk. Birçok firmada istediği sütü elde edemediğini de bildirdi. “Bu kapsamda neler yapılmalıdır?” sorusunu da sorduğumuz zaman, geçmiş dönemlerde hayvan ve üreticileri sütün satışında zarara uğradıklarını belirttiler. Süt ürünlerinin verimini artırıcı bir çalışmada bulunulmadı. Bu çalışmalar bulunulduğu zamanda istenilen süt miktarı ve süt kalitesi elde edilecektir.

Elbette sütün yetersiz olması dönemsel olarak yaşanan normal koşullardır. Özellikle Ocak ayından itibaren başlayan dönemde, Mayıs ayına kadar koyun, keçilerin sağılmasından ve ineklerin bu dönemde doğum yapmasından dolayı artış sağlanan ve Mayıs ayından sonra Aralık ayına kadar tekrar inişe geçen bir dönem yaşanıyor.

“Sağlıksız koşullarda üretilen ürünler bizim ürünlerin yarı fiyatına satışa sunulur”

Soru: Sizin aylık süt kapasiteniz ne kadar?

Günlük 7-8 ton süt işleyebilecek bir kapasiteye sahibiz fakat bizler bu kadar sütü işleyemiyoruz. Bu rakamlarda olan süte haksız rekabetten dolayı ihtiyaç duyamıyoruz. Bizler bu kadar sütü işliyor, uygun fiyatlara satışa sunuyoruz fakat birçok farklı firma hijyenik olmayan ortamlarda ürettikleri ürünleri bizlerin yarı fiyatına satış yapıyorlar.

Örneğin pazarlarda birçok kişi bizlerin yarı fiyatına yoğurt satışı yapıyor. Tüketiciler bunu bir irdelemesi gerekmektedir. Bu haksız rekabetinde denetlenmesi gerekmektedir. Pazarda 3 kilosu 18 TL olarak o kişi tarafından üretilen ve satılan yoğurdun, marketlerde bizler tarafından üretilen yoğurdun 32 TL olması ve arasından bulunan bu kadar büyük farkın tüketiciler tarafından düşünülmesi gerekmektedir.

“ZMO, özellikle Gıda Güvenliği konusunda takdire şayan birçok çalışma yürütüyor”

Soru: KTMMOB Ziraat Mühendisleri Odası'nın çalışmalarını takip ediyor musunuz? Yaptıkları çalışmaları yeterli görüyor musunuz?

Tüm çalışmalarını takip ediyorum fakat esasından Ziraat Mühendisleri Odası'nın Tarım Bakanlığı bünyesinde daha etkin bir konumda olması

gerekmektedir. Tarım Bakanlığı'nın bir kolu olarak görev almalı ya da bir birim olarak bünyesinde barındırmalıdır. Tarım Bakanlığı ile Ziraat Mühendisleri Odası'nın koordine bir şekilde işlemleri yürütmeli ve her zaman bir iletişim içinde bulunmalıdırlar. Bunun dışında ZMO'nun çeşitli konularda yaptığı açıklamalarında bilgilendirici bir tavır sergiliyor fakat ZMO artık daha da "gür bir ses ile sesini çıkartmalıdır."

Ayrıca, ZMO tüm çalışmalarını gönüllülük esasına bağlı olarak yürütüyor. Özellikle Gıda Güvenliği konusunda takdire şayan birçok çalışma ile ilgili çalışmaları devam ediyor. Fakat karşı tarafında da maalesef denetim eksikliği bulunuyor. Devlet kapsamında denetimlerin sıklaştırılması gerekmektedir. Devletin bu denetimleri sıklaştıramamasının zannımca, büyük bir sebebi de personel eksikliğinden kaynaklandığını düşünmekteyim. Bu bağlamda Özellikle Gıda Güvenliği için, Bakanlık ve Oda birlikte çalışma yürüterek herhangi bir birim oluşturmalı ve birimde Ziraat Mühendisi, Veteriner ve Gıda Mühendisi bulundurulmalıdır. Bu birim sayesinde denetimler daha da artırılmalı ve Gıda Güvenliğinin kontrolü yapılmalıdır.

"Organize Sanayi Bölgesi'nin genel bir düzenlemeye ihtiyacı var."

Soru: Şirketinizin bulunduğu konum olan Sanayi Bölgesi ile ilgili neler düşünüyorsunuz?

Organize Sanayi Bölgesi ile ilgili 'güzel bir temizlik' gerekiyor. Bunun dışında özellikle yollarda araçların park edilmesi yüzünden yol tek şeride düşmüş durumdadır. Bu sorun acilen çözülmelidir. Bizler üretimi yapan firmalar olarak herhangi bir yere bir şeyler almaya gittiğimiz zaman, üretim de gecikmeler yaşıyoruz. "2 dakikalık iş için Organize Sanayi Bölgesi'nden çıktığınız zaman, sanki şehir içine gidip geliyorsunuz."

Bizlerin bu hususta talebi, Organize Sanayi Bölgesi'nin en acil şekilde temizlenmesi, yollarda ulaşımı engelleyecek araçların ve yola konulan cihazların kaldırılmasıdır. Ulaşımı engelleyen kişilerin de cezalandırılmasıdır.

"KTSO Hellim Denetleme Kurulu dışında başka ürünler içinde kurullar oluşturulmalı"

Soru: KTSO'nun süt ile ilgili çalışmaları var mı? KTSO takip ediyor musunuz?

Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nın(KTSO) kendi bünyesinde oluşturduğu Hellim Denetleme Kurulu var. Bu kurulun oluşturduğu birimde, üretilen hellimlerin standartlara uygunluğu kontrol ediliyor. Bu kurulunun sadece hellim için değil; diğer tüm süt ürünleri içinde kontrol altına alınması gereken bir denetleme kurulu kurulmalıdır. Kurulan, bu denetim kurulları tüm süt ürünlerinden numuneler alarak gerekli tetkikleri yaparak üretimlerinin sağlanmasını sağlayabilirler. KTSO bünyesinde bulunan bu birimler, her zaman koordine bir şekilde çalışma yürüterek, standartları belirleyerek tüm süt ürünlerinin standart artışını sağlar.

"Talep doğrultusunda yurtdışı pazarlarına da açılmayı planlıyoruz"

Soru: Tarımsal ürünlerin gelişmesi için neler yapılmalıdır? Tarımsal Sanayi ile ilgili neler düşünüyorsunuz?

Tarımsal Sanayi ile ilgili ülkemize özgü hellim, portakal, patates gibi ürünlerin daha fazla çalışılıp, tanıtılıp daha fazla pazarda bulunması ve ülkedeki üretim açısından gerekirse Sanayi de işlenerek, ekonomik katkı sağlanmasını için birtakım çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bizler diğer ülkelere nazaran birde iklim şartları tarafından çok şanslı bir bölgedeyiz. Çünkü, diğer ülkeler yılda bir sefer hasat yapabilirlerken bizler yılda 2 defa hasat yapabiliyoruz. Bunlar başta patates, enginar ve yılda ihracatta 1'nci sırada yer alan hellim gibi ürünlerin genişletilmesi ve gelişmesi için daha da çalışmalar yürütülmelidir. Bu çalışmada başta dikkat edilecek husus, "üretim planlanmasının ve buna bağlı olarak üretim desenin çıkması gerekmektedir." Bu çalışma sistemi hem hayvansal hem de tarımsal ürünler için yapılmalıdır.

Bizler bu hususta tesisimizde hellimin üretimi için de çalışmalarımızı yürütüyoruz. Çalışmalarımızı tamamladıktan ve gerekli mercilerden onaylandıktan sonra talep doğrultusunda yurtdışı pazarlarına da açılmayı planlıyoruz.

"Bizler, hellim kalitesi ve standart olarak Rum bölgesinden daha iyisini üretiyoruz."

Soru: Rumların, hellimi kendi isimlerine tescillemek için daha fazla gayret edildiği düşünülüyor. Sizler bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Bizler, KTSO ve Tarım Bakanlığı olarak Hellimin tescillenmesi için fazlasıyla gayret gösteriyoruz ama kendileri tanınmış olmaları onları daha ön planda

olmalarını sağlıyor. Aslında Rumlar, Hellimi tescil edilmek üzereyken Avrupa Birliği tarafından 1950'li yıllara ait ve üzerinde Türk tarafından olan ambalaj olduğu fotoğraf görülünce, tescillenme durumları askıya alınmıştı.

Hellimin tescillenmesi için Politik ve Diplomatik ilişkilerimiz, geliştirmeliyiz. "Hellim kalitesi ve standart olarak Rum bölgesinden daha iyisini üretiyoruz." Gerekli kriterler, mevzuatlar ve yasalar kapsamında kalitemiz ve standardımızı daha da iyileştirebiliriz. Mevcut olarak hellim konusunda bu kadar iyi bir konumda olmamızın sebebi de; Hellim Denetleme Kurulu sayesinde. Öte taraftan, yine piyasamızda hellim konusunda da haksız bir rekabet var. Bazı yerlerde 25 TL'ye satılan hellim, bazı yerlerde 75 TL'ye satılıyor. Bunun aksine bizler KKTC olarak hellimin tescillini almayı istediğimiz dönemde Rumlar bizlere; "tek yetkili organ biziz" dediler. Bunun yanı sıra yine geçtiğimiz aylarda bizlere, "eğer hellim ürünlerinizi dış Pazara açmak istiyorsanız, "tanınmış limanlarımızda bizim denetimimiz ve iznimiz ile yapabilirsiniz" dediler.

Biz KKTC olarak ise kendilerine; "gelin Ortak olarak bir denetleme kurulu kuralım. Biz gelip sizler, sizler de bizleri denetleyin ortak bir ihracat kurulu oluşturalım" dedik fakat Rum Tarım Bakanlığı "Hayır kurul sadece bizler tarafından oluşturulacak, bizler denetleyeceğiz ve sadece bizler ihracat yapmanız için onay vereceğiz" diyerek kabul etmedi. Bu şekilde tescil yapılamadı. Eğer bizler Rum tarafına boyun eğip bunu kabul etseydik, Hellim çoktan tescillenmişti.

Bunun yanı sıra 'Soğuk Zincir' dediğimiz bir konuya da değinmek istiyorum. Ülkemizde iki süt çeşidinden birisini oluşturan sistemdir. Bunlar birisi; sıcak diğeri ise, cihazlar vesilesiyle hayvanlardan sağılan sütün anından soğutulan sütlerdir. Cihazlar ile birlikte sağılan sütler daha hijyenik, toplam bakteri yükü daha düşük olan süt çeşididir. Soğuk Zincir adı verilen sistem ülkemizde tamamen oluşturulmasını talep ediyoruz. Süt Endüstri Kurumu tarafından sadece birkaç bölgede mevcut olarak bu sistem kullanılıyor. Bizler soğuk zincir tarafından üretilen sütleri tesisimizde tüketiyoruz. Bunun aksine özellikle yaz aylarında hayvanda sağılan sütün, direkt güğümlere alınarak tesislere götürülüyor. Bunlar sıcak olduğundan, trafiğin ve yapılacak işlerin yoğunluğuna bağlı olarak uzun süreli bekleme maruz kalıyorlar. Bu durumlarda, sütün bozulmasına ve kalitesini düşürüyor. İçerisinde bulunan bakterilerin artmasına sebebiyet veriyor. Bizler bu bağlamda sütün direkt sağıldıktan sonra soğuk zincir sistemi ile soğutularak tankerlere doldurulmasını istiyoruz. Bu sayede daha sağlıklı, hijyenik ve Gıda Güvenliği artmış şekilde tüketim gerçekleştirebiliriz.

Bizler direkt soğuk sütler kullandığımız için ürünlerimiz daha sorunsuz, gıda güvenirlğine uygun gerçekleştiriyoruz. Bizlere gelen sütler kapalı bir sistem içerisinde işleniyor ve hiçbir şekilde hava ile temas etmiyor.

"Tüm ürünlerimizi kapalı ve tek sefer kullanmalı bir sistem içerisinde üretiyoruz"

Bir diğer en büyük sorunumuz ise, yoğurtların tazeliğini 21 gün korumasına rağmen yasalarımız gereği bizlere bir ürünün tüketim süresi 5 gün olarak veriliyor. Bizler bu sürenin, sınırın diğer tarafında ve Türkiye'de olduğu gibi 21 gün olması talebidir. Halkımızın da artık korkmadan "yoğurdun tarihine 1-2 gün var ya da ürünün tarihi 5 günü geçti, artık yenmez endişesi yaşamaktan kurtulmaları gerekmektedir." Çünkü bizler tüm ürünlerimizi kapalı ve tek sefer kullanmalı bir sistem içerisinde üretiyoruz. Bu yüzden halkımız bunları gönül rahatlığıyla kullanabilirler. Bu hususta en büyük talebimiz yoğurt ürünlerimizin de tıpkı ayran gibi 21 günlük bir kullanım süresine çıkartılmasıdır. Çünkü sürenin 5 gün olması bizim gibi diğer üreticiler için ekonomik külfet oluşturuyor. 5 günlük olan yoğurtları, tarihleri 3 gün kaldığında vatandaşlarımızın tüketmemesi ve bizlere iade edilmesi, 5 günde 1 olmak üzere gidip tekrar yenilemememiz ve bu da yol masraflarımızı artırıyor.

Bolief

LUNCHEON MEAT

Kuzey
Kıbrıs'ın
Bolibif
Markası

حلال
HALAL
HELAL

Hollanda'dan gelen
Kıbrıslı

Şevket Hançerli Ticaret Ltd.

Kurtuluş Sokak No: 2 Yenikent, Gönyeli, Lefkoşa, KKTC • Eposta: info@shancerli.com • WEB: www.sevketshancerli.com • Telefon: +90 392 223 4855 • Faks: +90 392 223 4856

HAMİTKÖY'DE
TÜRK KOÇANLI
155.000 STG
Başlayan Fiyatlarla

2 ADET
VİLLA

208 M2 KÖŞE VİLLA 170.000 STG
KENARDAKI 155.000 STG
ARAZİ BÜYÜKLÜĞÜ : 350 M2

ZEMİN KATTA

1 SALON (SALONDA ŞÖMİNE)
KAPALI MUTFAK
YEMEK BÖLÜMÜ
1 YATAK ODASI
1 KİLER
1 ÇAMAŞIR ODASI
2 TERAS

1. KATTA

3 YATAK ODASI
HER BİRİNDE AYRI WC/ BANYO
2 ODANIN AYRI DOLAP ODASI
2 BALKON
BAHÇEDE BARBEKÜ

PROJE İKİZ VİLLA OLARAK GEÇİYOR. YALNIZ VİLLALAR BİTİŞİK DEĞİLDİR. ARALARINDA 280 CM LİK MESAFE BULUNMAKTADIR.

☎ 0392 227 39 03 - 0533 865 57 65

📍 Haşim Bey Sokak Şaver Boral Apartmanı no:13/A Küçük Kaymaklı / Lefkoşa

www.atsa.com.tr

Şehit Ertuğrul Arif Sokak No: 9 Kızılay, Lefkoşa 0542 860 10 41

İnternet haberciliğine yeni soluk geliyor...
www.kibrisarena.com
tarafsız haberlerle yayında...
0548 866 00 07

#YERLİ ÜRET
#YERLİ TÜKET
Ayağa kalkmak için yerli üretim-yerli tüketim.

KIBRISTÜRK
sanayi odası
CYPRUSTÜRKISH
chamber of industry

ŞENAL
PLASTİK

Yaza Dair Aradığınızı Herşey!

99 99 629 05330 | Tasarım
0533 850 46 46

FABRİKA MERKEZ

+90 392 365 46 00
+90 533 850 50 10
+90 392 365 42 44
info@senalplastik.com
OSB. Lefkoşa ana yolu üzeri/Gazimağusa

LEFKOŞA ŞUBE

+90 392 225 38 43
+90 533 850 50 10
+90 392 227 51 19
OSB. 2. Cadde No:4 /
Lefkoşa

MAĞUSA TERMİNAL

+90 392 366 33 34
+90 392 365 42 44
Ayhan Niyazi Sk. Otobüs Terminal
Yanı Baykal / Gazimağusa

Senal Plastik

senalplastik

www.senalplastik.com

0533 850 50 10

Sahibi:
KTSO(a)
Candan Avunduk

Editör ve
Genel Yayın
Yönetmeni:
Hüseyin Ezgin

İçerik, Pazarlama ve
İletişim Komitesi:
Deniz Berkol, Doğa
Dönmezer, Selin Desem

Kıbrıs Türk Sanayi Odası İletişim
Adres: Organize Sanayi Bölgesi, 2. Cadde,
No: 19 Lefkoşa / Kıbrıs
Tel: (0392) 22 58 131 Faks: (0392) 22 58 130
E-Posta: hezgin@kibso.org
http://www.kibso.org

Mesarya Ajans İletişim
Tel: (0392) 22 56 595 / 96
Reklam Sorumlusu: Nöber Gürtay
Sayfa Düzeni: Nazire Büyükoğlu
Reklam Tasarımı: Safiye Özyürekliiler
Röportaj: Serhat Kalın
Baskı: Comment Grafik ve Yayıncılık LTD.